

Rahoituksen tilannesää 12-2023

Rahoituksen tilannesää tuotetaan osana Kestävän rahoituksen tietopalvelu ja pyöreä pöytä -hanketta, jonka mahdollistavat ympäristöministeriö, Energiavirasto, Kaupan liitto ja Suomen Kuntaliitto. Hankkeessa ovat mukana myös Elinkeinoelämän Keskusliitto, RAKLI ja Suomen Yrittäjät. Hanketta koordinoi Motiva Oy. Lisätietoja: www.motiva.fi/kestavarahoitus

Tilannesäähän on pyritty kokoamaan keskeisimmät tuet, avustukset ja rahoituslähteet. Jos huomaat puutteita, ilmoitathan meille: kirsi-maria.forssell@motiva.fi.

Tiedot on tarkistettu tilannesään julkaisuajankohtana, joten emme ota vastuuta tietojen muuttumisesta julkaisuajan jälkeen.

Sisältö

Kansalliset ja EU-tuet, avustukset

- Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA
 - [Öljy- ja kaasulämmityksestä luopumisen tuki](#)
- **Business Finland**
 - [Syväselvitystuki](#)
- **Energiavirasto**
 - [Teollisuuden sähköistämistuki](#)
- **Ympäristöministeriö**
 - [Vähähiilisen rakennetun ympäristön ohjelman täydentävä valtionavustushaku](#)
 - [Avustus yhdyskuntien jäte- ja sivuvirtojen ravinne- ja energiapotentiaalin hyödyntäminen](#)
- **EU, ELY-keskukset ja maakuntien liitot**
 - [Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto \(JTF\)](#)

Muut rahoitus- ja tietolähteet

- [Rahoitustuotteet ja -palvelut yrityksille ja kunnille](#)
- [Ilmasto- ja ympäristölaina](#)
- [Sustainability Guarantee -lainatakaus](#)

Tilaisuudet ja tapahtumat 2024

- Taksonomiaa koskevat osaamistarpeet ja niihin vastaaminen 10.1.2024
 - Ilmoittautuminen viimeistään 15.12.2023!
- Kestävän rahoituksen pyöreä pöytä 13.3.2024

KANSALLISET JA EU-TUET, AVUSTUKSET

Öljy- ja kaasulämmityksestä luopumisen tuki

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA

MIHIN: Avustus kiinteistöjen öljy- ja kaasulämmityksestä kokonaan luopumiseen

KENELLE: Avustusta voivat hakea kunnat, seurakunnat, yhdistykset, kuntien suoraan omistamat palvelutalot, vanhustenasunnot ja vanhustenkotiyhdistykset sekä kuntien omistamat liikelaitokset, jotka ovat osa kunnan hallintoa ja taloutta

- Avustuksen perusteena oleviin kustannuksiin hyväksytään tavanomaiset lämmitysjärjestelmän muuttamisesta aiheutuneet suunnittelu-, purku-, kierrätys-, laite-, ja asennuskustannukset, liittymän rakentamisesta aiheutuvat kustannukset sekä ohjaus- ja automaatiojärjestelmästä sekä öljysäiliön poistamisesta aiheutuvat kustannukset. Kaukolämpö voi olla korvaava lämmitysratkaisu tässä avustusmuodossa. Uuden rakennuskohtaisen lämmitysjärjestelmän on käytettävä muuta kuin fossiilista polttoainetta. Öljy- ja kaasulaitteistot ja -säiliöt on poistettava rakennuksesta kokonaan.
- Avustuksen suuruus kunnille 35 % hyväksytyistä kustannuksista, kun kunta liittynyt vapaaehtoiseen energiatehokkuussopimukseen, muutoin tukiosuus 30 %. Seurakunnille ja yhdistyksille avustusprosentti voi olla enintään 20 % hyväksyttävistä kustannuksista.
- **Hakemuksen on oltava perillä ARAssa ennen kuin öljy- tai kaasulämmitysjärjestelmän muutostyöt on tehty valmiiksi.** Myönnetyn avustuksen maksatusta on haettava ARAssa hankkeen valmistuttua ja päätöksen mukaisesti. Maksatuksen viimeinen hakupäivä riippuu siitä, maksetaanko avustus vuoden 2022 vai 2023 määrärahasta.
 - **Maksatusta haettava 30.9.2024 mennessä:** seurakunnat ja yhdistykset öljy- ja kaasulämmityksestä luopumiseen; kunnat kaasulämmityksestä luopumiseen
 - **Maksatusta haettava 30.9.2025 mennessä:** kunnat öljylämmityksestä luopumiseen

Lisätietoja ja hakuohjeet: [Avustus öljylämmityksestä luopumiseen \(ara.fi\)](https://ara.fi)

Syväselvitystuki

Business Finland

MIHIN: Energiankäytön tehostamiseksi, uusiutuvan energian käytön osuuden kasvattamiseksi tai yrityksen energiankäytön muuttamiseksi vähähiiliseksi

KENELLE: Tukea voivat hakea energiatehokkuussopimukseen kuuluvat suuret yritykset

- Syväselvityksen toivotaan johtavan investointiin tai edelleen jatkoselvityksiin, joka vähentää CO₂-päästöjä, tehostaa energiankäyttöä ja parantaa yrityksen kilpailukykyä. Syväselvitys soveltuu hyvin polttoaine- tai energiantuotantomuodon vaihtamiseen liittyviin selvityksiin. Kuitenkaan esimerkiksi maakaasun vaihdon selvittämistä pelkästään toiseen fossiiliseen polttoaineeseen ei voida tukea vaan selvityksen tulee pääosin kohdistua siirtymiseen uusiutuvaan energiaan tai sähköiseen ratkaisuun. Sähkön kulutusjoustomahdollisuuksiin liittyvät selvitykset ovat myös lähtökohtaisesti syväselvitystuen piirissä.
- Tukea voi hakea 31.5.2024 asti. Syväselvitysten tulee päättyä viimeistään 30.9.2024, jonka jälkeen on 4 kk aikaa jättää kustannustilitys ja loppuraportti.
- Yksittäisen syväselvityksen kustannusten yläraja on 100 000 euroa, jolle voi saada energiatukea 40 %. Konsernitasolla syväselvitysten yhteenlaskettu kustannusraja on 200 000 euroa.
- Tukea haetaan Business Finlandin sähköisen asiointipalvelun kautta.

Lisätietoja ja hakuohjeet: [Energiatuki syväselvityksiin \(businessfinland.fi\)](https://businessfinland.fi), [Energiakatselmustoiminta/syväselvitykset \(motiva.fi\)](https://motiva.fi/energiakatselmustoiminta/syvaselvitykset)

Teollisuuden sähköistämistuki

Energiavirasto

MIHIN: Tuella kompensoidaan päästökaupasta sähkön hintaan aiheutuvia välillisiä kustannuksia tietyille energiaa paljon käyttäville toimialoille ja sen tavoitteena on ehkäistä hiilivuotoriskiä, turvata teollisuuden kustannuskilpailukykyä ja ohjata toiminnanharjoittajia kehittämään teollista tuotantoaan hiilineutraalimmaksi

KENELLE: Tukea voivat hakea sähköistämistukilain (493/2022) liitteessä 1 määritellyt toiminnanharjoittajat, jotka toimivat merkittävälle hiilivuodon riskille alttiina olevalla toimialalla: tietyt metsä-, metalli- ja kemianteollisuuden toimialat, jalostettujen öljytuotteiden ja nahkavaatteiden valmistus sekä tiettyjen teollisuuskaasujen, lasikuitujen ja muoviaineiden valmistus

- Tukea haetaan laitokohtaisesti. Energiavirasto laskee tuenhakijalle myönnettävän sähköistämistuen määrän. Myönnettävän sähköistämistuen määrä perustuu tuenhakijan sähkönkulutukseen, jota arvioidaan joko tuotteen tonniperusteisen tuotannon tai tuotannon sähkönkulutuksen perusteella. Päästöoikeuden hinta sekä tuki-intensiteetti vaikuttavat tuen määrään.
- Toiminnanharjoittajan on käytettävä myönnetystä tuesta vähintään 50 prosenttia kehittämistoimiin, joilla se tavoittelee päästövähennyksiä, energiatehokkuusparannuksia tai uusiutuvan energian osuuden lisäämistä energiankulutuksessa.
- Määräaikainen tuki: 09/2022–3/2026. Tukea haetaan [TESSA-järjestelmän](#) kautta, ja hakemus tulee jättää vuosittain 31.3. mennessä.

Lisätietoja ja hakuohjeet: [Teollisuuden sähköistämistuki](#) (energiavirasto.fi)

Vähähiilisen rakennetun ympäristön ohjelman täydentävä valtionavustushaku

Ympäristöministeriö

MIHIN: Avustusta voi hakea jätevesien, lietteiden ja sivuvirtojen ravinne- ja energiapotentiaalin hyödyntämiseen tähtääviin investointeihin sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiohankkeisiin

KENELLE: Avustus kohdennettu etenkin kunnille ja kuntayhtymille (ja ei-voittoa tavoitteleville hankkeille)

- Vähähiilisen rakennetun ympäristön ohjelman tavoitteena on vauhdittaa rakennetun ympäristön ilmastonmuutosta torjuvien ja vähähiilisyttä tukevien tuotteiden, teknologioiden, palveluiden ja toimintamallien kehitystä ja leviämistä, edistää elinkeinorakenteen uudistumista ja kasvattaa suomalaisyritysten kestäviin ratkaisuihin perustuvaa kilpailukykyä. Ohjelmalla edistetään myös ilmastonmuutokseen sopeutumista.
- Tämän ylimääräisen ei-taloudellisten hankkeiden rahoituskierroksen hakuilmoitus ja ohjeet julkaistaan 15.12.2023 järjestettävässä ohjelman välitulostilaisuudessa.
- Haku avoinna 15.12.2023–28.2.2024

Lisätietoja: [Vähähiilisen rakennetun ympäristön ohjelma \(ym.fi\)](#)

Avustus yhdyskuntien jäte- ja sivuvirtojen ravinne- ja energiapotentiaalin hyödyntämiseen

Ympäristöministeriö

MIHIN: Avustusta voi hakea jätevesien, lietteiden ja sivuvirtojen ravinne- ja energiapotentiaalin hyödyntämiseen tähtääviin investointeihin sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiohankkeisiin

KENELLE: Avustusta voivat hakea yritykset, yhdistykset, yhteisöt, kunnat ja muut kuntaomisteiset toimijat.

- Ravinteiden kierrätyksen edistämistä ja Saaristomeren tilan parantamista koskeva Raki-ohjelma käynnistyi vuonna 2012 ja sitä on toteutettu jo kolmen hallituskauden ajan. Vesiensuojelullisten tavoitteiden rinnalle ovat nousseet kiertotalouden edistäminen, huoltovarmuuden turvaaminen sekä energiamurrokseen ja ilmansuojeluun liittyvät tavoitteet. Kierrätysravinteita ja uusiutuvaa energiaa tuottamalla lisätään myös ravinne- ja energiaomavaraisuutta.
- Rahoitusta on tarjolla sekä investoinneille että tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeille, joilla edistetään muun muassa yhdyskuntajätevesien ja -lietteiden energiapotentiaalin hyödyntämistä ja/tai yhdyskuntajätevesien käsittelyn energiatehokkuuden parantamista.
- Avustuksiin on käytettävissä noin 49 miljoonaa euroa vuosina 2022–2025.
- Hakemuksia käsitellään neljännesvuosittain ja hakukierrokset päättyvät 31.3., 30.6., 30.9. ja 31.12.

Lisätietoja ja hakuohjeet: [Ravinteiden kierrätyksen avustushaku](#) (ym.fi)

Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) haut osana Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 – EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaa

Maakuntien liitot, ELY-keskukset

MIHIN: JTF-rahoitus kohdistetaan turpeen energiakäytön vähentämisestä syntyviin sosioekonomisiin haasteisiin, aluetaloudellisiin vaikutuksiin ja niistä syntyviin kehittämistarpeisiin

KENELLE: Rahoitusta voivat hakea kunnat ja kuntayhtymät, yritykset, kehitysyhtiöt, alueelliset toimijat, tutkimus- ja oppilaitokset, erilaiset järjestöt sekä muut oikeuskelpoiset yhteisöt

- JTF-rahoitusta on tarjolla usean maakuntaliiton ja ELY-keskuksen kautta, rahoitusmahdollisuudet ja hakuajat vaihtelevat alueittain. Rahastosta myönnetään tukea hankkeisiin, jotka monipuolistavat alueiden elinkeinoelämää ja minimoivat energiasiirtymän haittavaikutuksia.
- Hakuprosessi ja avoimena olevat haut Eura2021 -hakujärjestelmän kautta
- Esimerkkinä JTF-rahoituksesta [Kainuun liiton Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston \(JTF\) 2. haku](#), hakuaika 15.12.2023–15.2.2024
 - Haussa painotetaan erityisesti Kainuun oikeudenmukaisen siirtymän suunnitelman, Vihreää ja oikeudenmukaista siirtymää tukevaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta (TKI) -teemaa, jossa rahoittavien toimien tulee olla Kainuun älykkään erikoistumisen strategian 2021–2027 mukaisia. Teemassa painotetaan seuraavia tuettavan toiminnan tyyppejä: 1) Uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden uudet ratkaisut ja TKI (tässä voidaan kehittää myös energian varastointitapoja ja hukkalämmön hyödyntämistä) 2) Pk-yritysten bio- ja kiertotalouskonseptit.

Lisätietoja ja hakuohjeet: [JTF-rahasto](#) (eurahoitusneuvonta.fi), [Eura 2021 -hakujärjestelmä](#) (eura2021.fi)

MUUT RAHOITUS- JA TIETOLÄHTEET

Rahoitustuotteet ja -palvelut yrityksille ja kunnille

Useita rahoittajia

Markkinoilta löytyy useita rahoitustuotteita ja -palveluita energiatehokkuuden ja vihreän siirtymän edistämiseksi. Seuraavista dioista löytyy esimerkkeinä tietoa Finnveran ilmasto- ja ympäristölainasta sekä InvestEU:n Sustainability Guarantee -lainatakauksesta.

Lisätietoja muista rahoitustuotteista ja -palveluista:

Rahoituksen tietopalvelu ja pyöreät pöydät (Motiva Oy)

Kestävän rahoituksen tietopalvelusta yritykset ja kunnat löytävät tietoa heille sopivista rahoitus- ja tukimuodoista, erityisesti energiatehokkuuden parantamiseen ja korjausrakentamiseen liittyen. Kestävän rahoituksen pyöreät pöydät kokoavat eri alojen toimijat jakamaan tietoa ja kokemuksia sekä kehittämään kestävää rahoitusta.

Energiatehokkuuden rahoitus (Motiva Oy)

Tietoa energiatehokkuustoimenpiteiden rahoituksesta kotitalouksille, taloyhtiöille, yrityksille ja kunnille sekä kansallisesta että EU-rahoituksesta.

Kuntien ilmastotyön rahoitus (Motiva Oy)

Kuukausittain julkaistavassa listassa koottu ajankohtaisia rahoitushakuja kuntien ilmastotyön edistämiseksi. Listauksessa huomioitu rahoitukset kasvihuonekaasujen päästöjen ehkäisyyn ja vähentämiseen, sekä äärimmäisiin sääilmiöihin ja ilmastomuutokseen liittyvien riskien vähentämiseen, niihin varautumiseen ja sopeutumiseen. Myös Kiertotalous-Suomi -sivuston ylläpitämä lista vähähiilisen kiertotalouden rahoitusmahdollisuuksista ja -lähteistä on linkattu tähän listaan.

EU-rahoitusneuvonta (Business Finland)

Tietoa Euroopan unionin avustuksista, lainoista, takauksista, pääoma-sijoituksista, tuista ja julkisista hankinnoista, sekä ohjaa ja neuvoo niiden käytössä. EU-rahoitusta voivat hyödyntää yritykset, tutkimuslaitokset, kunnat, rahoituslaitokset ja muut tahot. Palvelu tarjoaa ajankohtaista tietoa ja hankekohtaista ohjausta, sekä järjestää EU-rahoitukseen liittyviä tapahtumia.

Ilmasto- ja ympäristölaina

Finnvera

MIHIN: Investointeihin, jotka edistävät esimerkiksi uusiutuvien energialähteiden käyttöä, energiatehokkuutta, ympäristön kannalta kestävien materiaalien käyttöä, siirtymistä kiertotalouteen tai vähäpäästöistä taloutta

KENELLE: Ilmasto- ja ympäristölaina on tarkoitettu erityisesti pk-yrityksille

- Finnvera toi kesäkuussa 2023 yritysten käyttöön uuden ilmasto- ja ympäristölainan, joka on suunnattu ilmastonmuutoksen torjunnan, vihreän siirtymän ja energiamurroksen vauhdittamiseen. Laina toteutettu yhteistyössä Euroopan investointirahaston (EIR) kanssa InvestEU-takausohjelman tuella. Ilmasto- ja ympäristölainan sekä toisen uuden lainatuotteen, digitalisaatio- ja innovaatiolainan, kautta Finnvera voi rahoittaa suomalaisten pienten ja keskisuurten yritysten investointeja kaikkiaan arviolta 280 miljoonan euron arvosta
- Yksittäiseen investointiin lainaa voi saada enintään 2 MEUR, lainatuotteella on EIR:n 60 prosentin takaus, pk- tai pieniltä midcap-yrityksiltä ei vaadita lisävakuuksia
- Vihreä siirtymä ja kestävä kehitys huomioidaan lainan myöntämisessä ympäristön, yritys vastuun ja hyvän hallintotavan, eli ESG-kriteerien, tarkastelun kautta. Investoinnit ja edunsaajat arvioidaan hakemusprosessin aikana ja niiden tulee täyttää Finnveran ja EIR:n asettamat erityiskriteerit.
- Yrityksen ilmasto- ja ympäristölainan saanti on sidottu erityisiin [InvestEU-ehtoihin](#), ja ehtojen allekirjoittaminen on osa sopimuskokonaisuutta.

Lisätietoja erityiskriteereistä sekä linkki hakujärjestelmään: [Ilmasto- ja ympäristölaina | Finnvera](#) (finnvera.fi)

Sustainability Guarantee -lainatakaus (InvestEU)

Pankit

MIHIN: Investointeihin, joilla edistetään rakennusten energiatehokkuutta sekä kestäviä lämmitys- ja liikkumisvalintoja

KENELLE: Takaus tarkoitettu pk-yrityksille, kotitalouksille ja asunto-osakeyhtiöille

- Sustainability Guarantee -takaus kuuluu InvestEU-ohjelmaan. Välittäjäorganisaatiot – Suomessa pankit – tarjoavat rahoitusta eri kokoisille yrityksille oman rahoituspolitiikkansa, sekä Euroopan investointirahaston (EIR) kanssa tekemänsä sopimuksen puitteissa. Takaus toimii lainan vakuutena.
- Takauksia myönnetään lainoille ainakin vuoteen 2026 asti ja mahdollisesti pidempään. Rahoituksen suuruus riippuu rahoittajatahosta. Kelpoisuuskaavat on suunniteltu EU:n kestävä rahoituksen taksonomian perusteella. Kelpoisuuden voi tarkistaa erityisen [Sustainability Guarantee Tool \(eif.org\)](https://www.eif.org) -työkalun avulla.
- Takauksesta kiinnostuneet tahot voivat ottaa yhteyden myös suoraan rahoitusta välittäviin tahoihin.
 - [Nordea, Verde-ohjelma](#)
 - [OP, EIR-takaus](#)
- Takausmallilla rahoitetaan esim. investointeja rakennusten energiatehokkuuden parantamiseksi ja rakennusten lämmitysjärjestelmien uusimiseen uusiutuvien energiamuotojen hyödyntämiseksi, kulkuneuvojen latausinfrastruktuurin rakentamiseen, sähköautohankintoihin sekä muihin taksonomian kanssa linjassa oleviin investointikohteisiin.

Lisätietoja: [InvestEU Sustainability Guarantee \(eif.org\)](https://www.eif.org)

TULEVAT TILAISUUDET

Tilaisuudet ja tapahtumat 2024

- **Taksonomiaa koskevat osaamistarpeet ja niihin vastaaminen**

Aika: 10.1.2024 klo 9–12

Paikka: Rakennusteollisuuden Koulutuskeskus RATEKOn tiloissa, Eteläranta 10/verkkoyhteys

- RATEKOn järjestämässä työpajassa vaihdetaan näkemyksiä EU-taksonomiaa ja sen soveltamista koskevista rakennusalan osaamistarpeista ja siitä, miten tarpeisiin tulisi vastata.

- **Ilmoittautuminen viimeistään pe 15.12.2023.** [Lisätietoja](https://rateko.fi) (rateko.fi) ja [ilmoittautumislinkki](https://lyyti.fi) (lyyti.fi).

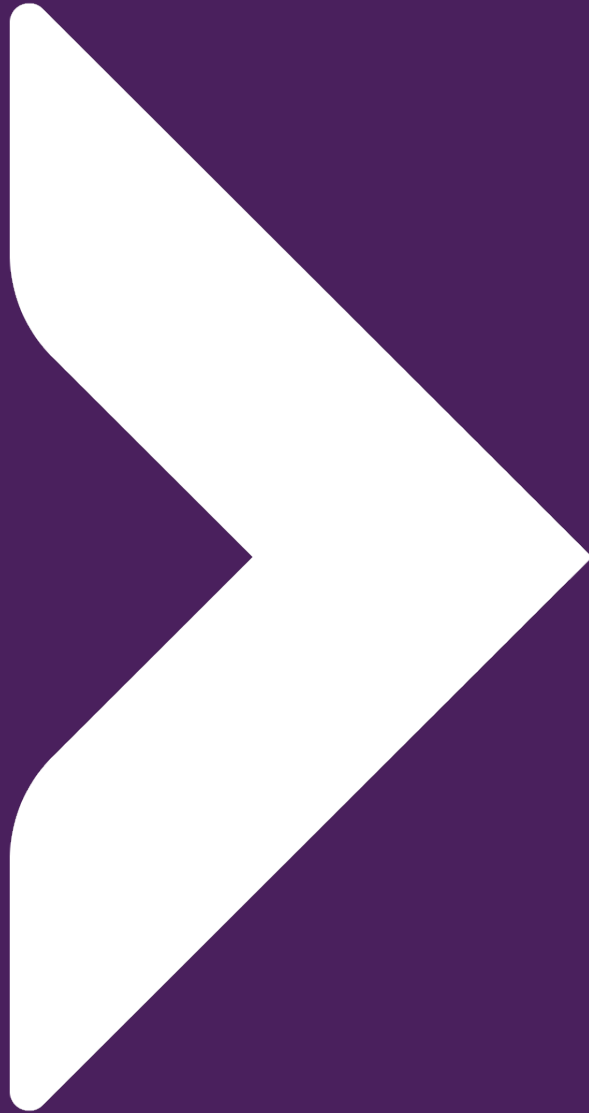
- **Kestävän rahoituksen pyöreä pöytä**

Aika: 13.3.2024 klo 8.30–12

Paikka: ilmoitetaan myöhemmin

Tilaisuuden järjestää Motiva yhdessä Ympäristöministeriön, Energiavirasto, Kaupan liiton ja Kuntaliiton kanssa.

Mukana ovat myös Elinkeinoelämän Keskusliitto, Rakli ja Suomen Yrittäjät.

Tilaa Rahoituksen tilannesää!
kirsi-maaria.forssell@motiva.fi

[@MotivaOy](https://twitter.com/MotivaOy)

www.motiva.fi